

1.УВОД

Фудбал као спортска игра вуче своје корене из раних игара лоптом, које су се временом одвојиле једна од друге. Игре лоптом, односно игре неким предметима којим се испољавала способност руковања предметом, уствари представљају почетак развоја спортских игара па и фудбала.

Прави почетак фудбала као самосталне спортске игре датира од краја 1863.године, када је у Лондону основан Фудбалски Савез Енглеске и када су установљена прва правила фудбалске игре, која су често мењана и мењају се, али чије су основне претпоставке остале и данас важеће.

Фудбал је данас несумњиво једна од најмасовнијих, најпопуларнијих и најатрактивнијих рекреативних и такмичарских спортских игара. Нема земље на свету у којој се фудбал не упражњава било као физичка, рекреативна или такмичарска активност.

Милиони људи данас живе са фудбалом, за фудбал и од фудбала, а навијачи доживљавају фудбал као основно задовољство.

„Најлепша споредна ствар на свету,, плени масе људи својом атрактивношћу и неизвесношћу у погледу коначног исхода у утакмици тимова исте или различите снаге и квалитета играча.

Осим тога, фудбал је велики бизнис. Рознати произвођачи спортске опреме, хране, аутомобила, освежавајућих пића и др. су све чешћи спонзори фудбалских клубова и такмичења, остварујући на тај начин велику финансијску добит преко фудбала.

Једина спортска игра која се реализује и остварује у свим условима, без обзира на ветар, блато, сунце, кишу или снег јесте фудбалска игра.

Игра која спаја народе, руши мостове неразумевања, укида баријере и предрасуде када су у питању идеологија, вере или боја коже.

Зато је фудбал данас најпопуларнији спорт. Зато се феноменом фудбала баве многе савремене науке. Пре свих социјологија, педагогија, психологија, анатомија, физиологија, биомеханика, економија .

1.1. ПРИСТУПНА РАЗМАТРАЊА

У теорији тактике напада у савременом фудбалу, кретање играча без лопте, тј. игра без лопте све више добија на значају. Зато када говоримо о општим начелима и принципима тактике напада, које је развој и пракса фудбалске игре потврдила за сва фудбалска времена, не можемо а да не кажемо да је у основи истих битан елемент игра без лопте.

Без обзира на индивидуалне техничке способности појединаца у тиму, могућности и фудбалску интелигенцију играча у поседу лопте, ако је игра статична, ако нема брзог маневра, промене места, укрштеног кретања, благовременог откривања, „лажног, и зававајућег кретања, уласка играча у завршницу из другог плана, фудбалска представа је бледа и сиромашна.

Само међусобна усклађеност играча једног тима у нападу у игри „богатој, техничким умећем појединаца, благовременој и сврсисходној игри без лопте имају позитивно дејство на реализацију нападачких акција.

Неизвесност надметања играча два тима током трајања фудбалске утакмице дају посебну драж овој спортској игри. Победити, постићи што више, а примити што мање голова основни је циљ фудбалске игре. Зато, колики год били захтеви о потреби организације игре у фази одбране свих играча једног тима, још више се морају нагласити неопходности нападачких жеља сваког играча. Само напад омогућава остварење основног циља фудбалске игре-победе.

Данас, у савременом фудбалу имамо прилику да посматрамо тимове који презентирају различите нападачке варијанте:

- два шпиц играча и четири играча у маневру;
- два шпиц играча и један полу шпиц и три играча маневра;

- један шпиц играч и пет играча постављених по ширини средњег реда;
- два играча у шпицу и пет играча на средини терена...

Поред овако различитих варијанти поставка игре у фази напада, не може се организовати одбрана која би била у исто време и затворена и еластична, ако се не располаже универзалним играчима оспособљеним да се прилагоде непредвидивим ситуацијама и евентуалним замкама које их очекују у току утакмице.

Управо избор моћних универзалних играча у одбрамбену линију тима омогућава са друге стране да у нападу по потреби учествује свих десет играча и ако не сви у истој мери.

Како и на који начин ће се тим понашати у фази напада, зависи од:

- 1.квалитета играча у тиму;
- 2.ситуације на терену у моменту преузимања лопте;
- 3.могућности и фудбалске интелигенције играча са лоптом и
- 4.кретања играча без лопте тј. игре тима у целини без лопте.